

Dowody indukcyjne

Indukcja matematyczna jest metodą dowodzenia twierdzeń – najczęściej tych dotyczących liczb naturalnych.

Jest oparta na następującej zasadzie:

Jeżeli 1. Istnieje taka liczba naturalna n_0 , że $T(n_0)$ jest zdaniem prawdziwym

2. Dla każdej liczby naturalnej $n \geq n_0$ prawdziwa jest implikacja $T(n) \Rightarrow T(n+1)$

To $T(n)$ jest zdaniem prawdziwym dla każdej liczby naturalnej $n \geq n_0$.

Sam dowód przeprowadzony metodą indukcji matematycznej nazywamy **dowodem indukcyjnym** i również składa się on z dwóch etapów:

1. Sprawdzenia, że $T(n_0)$ jest prawdziwe.

2. Dowodu, że dla każdego $n \geq n_0$ jeżeli $T(n)$ jest prawdziwe to $T(n+1)$ również jest prawdziwe.

Etap ten nazywamy **krokiem indukcyjnym**. Zakładamy w nim, że dla liczby naturalnej $n \geq n_0$ zdanie $T(n)$ jest prawdziwe (**hipoteza indukcyjna**) i na tej podstawie dowodzimy prawdziwości zdania $T(n+1)$.

Dowód przez indukcję nie będzie pełny (i poprawny) jeżeli przeprowadzony zostanie jedynie jeden z powyższych kroków. Wówczas mamy do czynienia z **indukcją niezupełną**.

Niech p_n będzie stwierdzeniem zawierającym liczbę naturalną n . Można dowieść stwierdzenia dla każdego n należącego do N jest p_n zapewniając, że:

1. p_1 jest prawdziwe.

Indukcja zupełna:

2. Dla wszystkich k należących do N , jeśli p_1, p_2, \dots, p_k są prawdziwe to p_{k+1} jest prawdziwe.

Indukcja niezupełna:

2. Dla wszystkich k należących do N , jeśli p_k jest prawdziwe to p_{k+1} jest prawdziwe.

Udowodnij, że dla każdej liczby naturalnej n prawdziwa jest równość $1+2+\dots+n = \frac{n(n+1)}{2}$

Dowód: Niech $A = \{n \text{ należy do } \mathbb{N} \mid 1 + 2 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}\}$

Korzystając z zasady indukcji zupełnej udowodnij, że $A=\mathbb{N}$.

1. 0 należy do A, ponieważ $0 = \frac{0(0+1)}{2}$

2. Niech n będzie dowolną, lecz ustaloną liczbą naturalną.

Założmy, że n należy do A, to $1+2+\dots+n = \frac{n(n+1)}{2}$ - ZAŁOŻENIE INDUKCYJNE (HIPOTEZA)

Pokażmy, że $n+1$ należy do A.

$$1 + 2 + \dots + n + (n+1) = \frac{(n+1)(n+2)}{2}$$

$$\text{Rzeczywiście, } 1 + 2 + \dots + n + (n+1) = \frac{n(n+1)}{2} + (n+1) = \frac{n(n+1)}{2} + \frac{2(n+1)}{2} = \frac{(n+1)(n+2)}{2}$$

Na mocy zasady indukcji zupełnej $A=\mathbb{N}$, więc powyższa równość jest prawdziwa dla każdej liczby naturalnej.